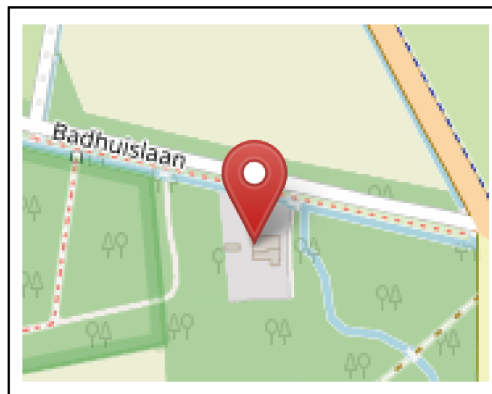

Woonhuis met postkantoor
Badhuislaan 5-7
6957 DB Laag-Soeren

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000179
Inschrijving register 21 december 2008
Kadastrale aanduiding Dieren P 463

Historie en ligging:

Dit ten zuiden van de Badhuislaan, nabij het voormalige hotel Laag-Soeren, gelegen dubbele woonhuis heeft tot ca. 1930 gefungeerd als postkantoor van Laag-Soeren. Of het pand in 1876 ook als zodanig gebouwd is, is niet duidelijk. Opmerkelijk is namelijk dat het pand gebouwd werd kort nadat het Huis Laag-Soeren, in 1874, na het overlijden van de bewoner Jut van Breukelerwaard, de functie van hotel kreeg. Mogelijk is het pand oorspronkelijk een dienstwoning of boerderij geweest die hoorde bij het hotel. Dat er waarschijnlijk een relatie bestaan moet hebben tussen beide kan o.a afgeleid worden van het feit dat beide panden oorspronkelijk schoorstenen hadden die van identieke weinig voorkomende ijzeren? bekroningen voorzien waren. Tegen de linker zijgevel bevindt zich een ca. 1910 ten behoeve van het postkantoor aangebrachte aanbouw.

Het pand is met de voorgevel gelegen aan een pad dat naar het voormalige hotel Laag-Soeren loopt. Deze rijk gedecoreerde gevel vertoont invloeden van de chaletstijl. Opvallend is het bijzondere snijwerk in de geveltop dat sierlijke wijnranken met druiventrossen toont. Het houten portaal voor de ingang bevat snijwerk met afbeeldingen van eekhoorns. Het pand wordt omgeven door een tuin met een gazon, struiken en bomen. Aan de zijde van de Badhuislaan en aan de linkerzijde loopt een smal beekje dat hier het rond het voormalige hotel Laag Soeren liggende park begrenst.

Plattegrond en opbouw:

Het witgepleisterde pand is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag met een zolderverdieping onder een zadeldak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Op het dak bevonden zich oorspronkelijk meerdere bakstenen schoorstenen die nu verdwenen zijn. Het pand heeft een omlopende gepleisterde grijze plint. Het overstekende dak wordt boven de voor- en de achtergevel afgesloten door windveren die boven de voorgevel oorspronkelijk van gesneden lijsten voorzien waren zoals nog zichtbaar is bij de in de top aangebrachte sierspant. De ruimte tussen spant en dak bevat twee in ajour uitgevoerde houten panelen met voorstellingen van sierlijke wijnranken en druiventrossen.

Voorgevel:

De voorgevel heeft een symmetrische indeling met op de hoeken geblokte pilasters. De geveltop is voorzien van een gepleisterd klimmend fries. In het midden van de gevel bevinden zich twee gekoppelde paneeldeuren, beide met een door een keperboog afgesloten 3-ruits bovenlicht. Voor de ingang bevindt zich een fraai houten portaal dat bestaat uit twee hele en twee halve op stenen poeren rustende houten bewerkte kolommen. Deze dragen een zadeldak met een bewerkte daklijst en een sierspant gevuld met in ajour uitgevoerde panelen met voorstellingen van ranken en eekhoorns. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een door een keperboog afgesloten venster met een schuifraam met een 3-ruits bovenlicht en luiken. Boven elk venster bevindt een profiellijst. In de geveltop bevinden zich twee smalle vensters met ramen met 4-ruits bovenlicht. Ter hoogte van de

vensters bevinden zich twee geprofileerde panelen waarvan het linker voorzien is van de cijfers 18 en het rechter van de cijfers 76.

Linker zijgevel:

Deze gevel heeft diverse in formaat verschillende en deels nieuw aangebrachte vensters. Uiterst links een klein venster met enkelruits klapraam. Rechts hiervan bevindt zich een smal venster met een schuifraam. Geheel rechts naast de aanbouw bevindt zich een groot venster met een 6-ruits schuifraam. De aanbouw heeft in de evenwijdig aan de achtergevel lopende gevel een grote vernieuwde meerruits deur. In de gevel die evenwijdig loopt aan de linker zijgevel bevindt zich een groot venster met een 6-delig raam.

Achtergevel:

De achtergevel is symmetrisch ingedeeld en heeft op de hoeken geblokte pilasters. De vensters en deuren in deze gevel zijn bij latere wijzigingen aangebracht. Oorspronkelijk bevonden zich in deze gevel ondermeer dubbele deeldeuren. In het gevelvlak zijn twee geprofileerde velden aangebracht als in de voorgevel doch zonder jaartal. Boven het verdiepingvenster bevinden zich twee geprofileerde lijsten.

Rechter zijgevel:

Deze gevel bevat vier vensters waarvan de twee linker vensters voorzien zijn van enkelruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten en opgeklampte luiken. Rechts hiervan bevindt zich een kleiner venster met een 4-ruits schuifraam. Geheel rechts bevindt zich een blind venster dat qua formaat gelijk is aan dat van de links gelegen vensters. Gedeeltelijk in dit vlak is een smal venster aangebracht met een 2-delig raam waarvan de benedenhelft als klapraam is uitgevoerd.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- in samenhang met het voormalige Huis en hotel Laag Soeren (ensemblewaarde).
- het pand is bepalend voor het in stand houden van het karakter van de fraai beplante, naar het voormalige kuuroord Bethesda leidende Badhuislaan (siteringswaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de bijzondere en zeldzame detaillering en het materiaalgebruik. Opmerkelijk zijn met name het rijk gesneden portaal en het rijke snijwerk in de geveltop van de voorgevel.
- als goed voorbeeld van een pand met kenmerken van de chaletstijl uit het vierde vierde kwart van de 19de eeuw.
- vanwege de voormalige functie van postkantoor. Als zodanig is er sprake van een zekere typologische waarde.

Het pand bezit cultuurhistorische waarde:

- als onderdeel van de reeks bouwwerken die verbonden zijn met de geschiedenis van het voormalige kuuroord Laag-Soeren

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c en 3a. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel voormalig postkantoor en woonhuis – 2016.

Foto: Marjo Henderix / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND